

ÅRSREDOVISNING 2020

Antagen av Kommunfullmäktige i Skaraborgs 15 kommuner

2021-07-05

Innehåll

Förvaltningsberättelse 2020	3
Ekonomisk redovisning 2020	11
Rapporter från verksamheten	24
Regional utveckling.....	25
Näringsliv	25
Kompetensförsörjning	29
Kultur	30
Hållbar samhällsutveckling	31
Kunskapsutveckling	31
Välfärdsutveckling	34

Bilagor

1. Förbundsordning för Skaraborgs Kommunalförbund (2019)
2. Arbetsordning för direktionen (2021)
3. Instruktion till förbundsdirektören (2020)
4. Förteckning över direktionens ledamöter och ersättare

Skaraborgs Kommunalförbund
Organisationsnummer: 222000–2188

Förvaltningsberättelse 2020

Direktionen för Skaraborgs Kommunalförbund avger årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2020.

Inledning till förvaltningsberättelsen

Förbundets ursprung

De femton kommunerna i Skaraborg beslutade under hösten 2006 att bilda Skaraborgs Kommunalförbund. Tidigare hade kommunerna samverkat i tre olika ideella föreningar; Kommunförbundet Skaraborg, Skaraborgssamverkan samt Tillväxt Skaraborg. Samtliga femton kommuner ställde sig bakom bildandet av en ny gemensam organisation i form av ett kommunalförbund.

Förbundets uppdrag

Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet skall särskilt verka inom följande områden;

- Tillväxt- och utvecklingsfrågor
- Verksamhetsstöd och intressebevakning
- Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd

Organisation

Skaraborgs Kommunalförbund har en uppdaterad förbundsordning som reglerar styrningen av förbundets verksamhet, samt en arbetsordning för den politiska direktionens arbete, och en instruktion till förbundsdirektören. Dessa dokument finns som bilagor.

Direktion

Förbundets direktion är verkställande politiskt organ och består av 15 ledamöter med 15 ersättare. Varje medlemskommun representeras i direktionen av kommunstyrelsens ordförande, samt en ersättare i form av kommunens oppositionsföreträdare. Förteckning över direktionens ledamöter och ersättare redovisas i bilaga.

Direktionens presidium

Direktionens presidium utgörs av förbundets ordförande samt 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande. Presidiet bereder bland annat ärenden inför direktionen och representerar förbundet i olika samverkansorgan.

Revision och tillsyn

Till direktionen är tre valda revisorer knutna, och en yrkesrevisor. Tillsyn över kommunalförbundet utövas av medlemskommunerna, vilka varje år ska ta ställning till att godkänna årsredovisning för förbundet, samt bevilja ansvarsfrihet för direktionens ledamöter.

Utskott och råd

Inom ramen för överenskommelsen med Västra Götalandsregionen växlar kommunerna i Skaraborg upp de regionala tillväxtmedel som syftar till att bidra till samhällsutveckling inom områdena Regional utveckling, Kultur och Miljö. Direktionen sammanträder två gånger per år som tillväxtutskott, tillsammans med adjungerade ledamöter som representerar näringsliv, utbildningsanordnare, fackliga företrädare samt social ekonomi. Tillväxtutskottet har ett särskilt ansvar för genomförandet av tillväxtstrategin ”Genomförandeplan Skaraborg” och framåt för den regionala utvecklingsstrategin (RUS) VG2030.

Ett par gånger per år möter direktionen företrädare för Västra Götalandsregionen, Västtrafik och Trafikverket i ett så kallat Delregionalt kollektivtrafikeråd (DKR). Kommunerna utser själva vilka politiker som ska representera kommunen i DKR, men i förlängningen rekommenderar förbundet att kommunerna utser sina direktionsledamöter till rådet, dvs kommunstyrelsens ordf och oppositionsråd, så att alla kommuner har samma typ av representation.

Samverkan

Direktionen har valt ledamöter till olika regionala organ där Skaraborg företräds. Samverkan med Västra Götalandsregionen (VGR) sker regelbundet både på den politiska nivån och bland tjänstepersonerna. De fyra västsvenska kommunalförbunden finns representerade med vardera fyra ledamöter i Beredningen för hållbar utveckling (BHU) under Regionstyrelsen, samt i VästKoms styrelse.

Förvaltningsberättelsens syfte

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en tydlig bild av verksamheten i Skaraborgs Kommunalförbund, under verksamhetsåret 1 januari–31 december 2020. Vi har valt att först presentera en övergripande bild av organisationen, därefter den ekonomiska redovisningen, och slutligen en redovisning av vad som har hänt inom våra olika utvecklingsområden under året, dvs rapporter från verksamheten.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den ekonomiska utvecklingen i kommunalförbundet har under de senaste fem åren varit god. Förbundet har kunnat bygga upp ett eget kapital som bidragit till en förbättrad soliditet. En kraftig intäktsändring märktes mellan 2017–2018, då antalet projekt som förbundet var huvudman för, ökade. Kommunalförbundet stärker ytterligare sitt arbete med projekt, vilket sannolikt fortsatt kommer att öka intäktssidan i framtiden.

Ingen investeringsredovisning är gjord då Skaraborgs Kommunalförbund inte gjort några investeringar 2020.

Flerårsöversikt (Tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	54 641	43 812	39 317	29 800	26 490
Verksamhetens kostnader	43 424	43 134	38 085	29 592	25 602
Soliditet (%)	7	13	11	11	12
Årets resultat	620	439	1 022	26	785
Eget kapital	7 651	7 031	6 591	5 569	5 543
Balansomslutning	109 826	52 082	57 596	49 250	45 064

Not: Angående balansomsättning och soliditet för 2020, se stycket God ekonomisk hushållning och ställning nedan.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kommunalförbundet har gått med överskott under 2020. Detta beror på att omställningen till ett mer digitalt arbetssätt gjort att de upparbetade kostnaderna inte nått upp till det som budgeterades. Särskilt gäller detta kostnader förknippade med hyra av mötes- och konferenslokaler för t ex politiska möten, nätverksträffar och event, samt uteblivna resekostnader. Det är viktigt att ha i åtanke att minskade kostnader enligt ovan orsakat uteblivna intäkter för de externa verksamheterna förbundet normalt handlar av. Anpassningar i verksamheten till pandemin fortgår när årsredovisningen skrivs, och det är svårt att sia om hur 2021 kommer att utvecklas. Sannolikt kommer digitala möten fortsättningsvis att hållas i mycket högre omfattning än vanligt, och resandet kommer att vara lågt.

Överskott som genererats under åren har främst varit av sådan art att den kan härledas till vakanser, sjukskrivningar, lägre pensionskostnader, lägre kostnader för konsultarvoden och liknande, än vad som prognosticerats. Under 2020 har även den omställning av arbetssätt som pandemin orsakat bidragit till ett överskott i verksamheten.

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemi

År 2020 har präglats av Corona-pandemins utbrott och utveckling. Förbundet var snabbt ute med att ställa om fysiska möten och träffar i nätverk m m, till digitala möten. Medarbetare i förbundet

rekommenderades att arbeta hemifrån, när det varit möjligt. Det politiska arbetet har också ställt om till digitala möten. Åtgärderna har syftat till att minska smittspridningen. Under pandemin har förbundets verksamhet anpassats till de nya förutsättningarna. Detta har inneburit att vi deltagit på regionens samlade möten om pandemiläget, och i de insatser som satts in för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin för företag och andra samhällssektorer. Förbundet har även aktivt medverkat i fördelningen av säkerhetsutrustning till kommunerna, liksom i samordning av testning och vaccination, samt hållit avstämningar med kommuncheferna och direktionen för att samordna särskilda behov. Förbundet medverkade även i att bilda en företagsakut under pandemin, samt hålla dialog med flera branscher som t ex företag inom besöksnäringen.

Arbetsätt och organisation

Under 2020 har arbetet med att implementera förbundets politiska organisation och nya arbetsätt fortsatt. Syftet med förändringen var att åstadkomma ett arbetsätt som möjliggör ökad delaktighet och transparens, tid för strategiska diskussioner och ökad möjlighet att utöva politisk styrning över förbundets inriktning och verksamhet. Utöver detta pågår dessutom ett flertal aktiviteter för att utveckla kansliets arbetsmiljö och verksamhet i samverkan med kansliets medarbetare.

Skaraborgsdagen

Skaraborgsdagen hölls för tredje gången den 30 januari 2020 i Vara konserthus. Dagen har blivit en etablerad och uppskattad plattform för kunskapsutbyte och diskussion kring Skaraborgs utveckling mellan ledare i näringsliv och offentlig sektor.

Regional utvecklingsstrategi

Under året har förbundet aktivt deltagit både på tjänstepersons- och politisk nivå i Västra Götalandsregionens arbete med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi (RUS), VG2030. Under hösten lämnade Skaraborgs Kommunalförbund sitt remissvar till strategin, som förväntas antas i regionfullmäktige under februari 2021.

Arbete med ny verksamhetsplan

Under rådslaget i oktober 2019 påbörjades arbetet med att ta fram en ny strategisk inriktning för förbundets verksamhet, som ska ligga till grund för en ny verksamhetsplan. Det är en viktig del i den politiska styrningen av förbundet. Arbetet var planerat att fortsätta under våren 2020, men har fått förskjutas på framtiden under pandemin.

Rapporter från verksamheten

Detaljer kring förbundets aktiviteter under 2020, inom ramen för respektive uppdrag och verksamhet, presenteras från och med sidan 25.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Förbundet styrs av en direktion, vilken utgörs av kommunstyrelsens ordförande och ett oppositionsråd (ersättare) från var och en av medlemskommunerna. Direktionen har ett beredande presidium bestående av fyra ledamöter, och sammanträder i genomsnitt en gång per månad, med uppehåll för sommaren. Direktionens uppdrag och ansvar regleras i förbundsordningen och särskild arbetsordning.

Kommunalförbundets verksamhet leds av en förbundsdirektör och bedrivs av ett kansli med tjänstepersoner. Kansliet utgörs av medarbetare med hög kompetens inom de olika strategiska verksamhetsområdena, liksom strateger och administrativ personal. Förbundet är huvudman för antagningskansliet, vilket administrerar Skaraborgs gymnasiesamverkan. Kansliet har två enheter – ett antagningskansli och en projektenhet, med varsin enhetschef. Verksamheten består i hög grad av arbete kring de strategiska inriktningar som ligger i förbundets uppdrag, samt i en samverkan med nätverk från kommunernas ledningsorganisationer, jämte regionala samverkansstrukturer.

Verksamhetsplan

Kommunalförbundet har tidigare antagit en verksamhetsplan för mandatperioden 2015–2018 med inriktning att möta de utmaningar som Skaraborg står inför. Arbete pågår med att formulera en ny verksamhetsplan.

Faktorer som påverkar framtiden

Befolkningstillväxt

Skaraborgs kommuner står inför att hantera flera påtagliga utmaningar i närtid. Förutom de demografiska förändringarna påverkar urbaniseringstrenderna kommunerna och antalet invånare förväntas öka även under den närmaste framtiden. Hur efterverkningarna av pandemin kommer påverka människors flyttbeteenden är fortfarande oklart, men det spekuleras i att vi står inför en ny grön våg där landsbygden och närheten till naturen framstår som mer attraktiv. Globalisering i termer av omfattande flyktingströmmar och en ökad rörlighet över gränserna påverkar även Skaraborgs kommuner. En inkluderande ansats inom det gemensamma arbetet kommer vara väsentligt för att ta tillvara våra nya invånares kraft, och är en viktig del i vår kompetensförsörjning. Att arbeta med Skaraborg som varumärke, och med de faktorer som lockar unga till platser, blir avgörande för hur Skaraborgs kommuner kan ta tillvara på bland annat de investeringar som görs i infrastruktur m m, och som ökar uppkopplingen till regioncentra som Göteborg och Örebro.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivån i Skaraborg är förhållandevis låg, vilket är en särskild utmaning med tanke på arbetsmarknadens ökande krav på att finna kompetenta medarbetare. Den påverkar också förutsättningarna för att skapa innovativa miljöer och morgondagens nya arbeten inom kunskapsekonomin. Västra Götalandsregionen gör stora satsningar inom området Fullföljda studier, vilket också är ett styrkeområde för Skaraborg. Att skapa en positiv attityd hos barn och unga till de möjligheter som öppnar sig i livet genom en god utbildning, är en av vuxenvärldens viktigaste

uppgifter. Samarbeten mellan kommunalförbundet, kommunerna och de lärosäten som finns etablerade i Skaraborg (Högskolan i Skövde, Göteborgs universitet och Statens Lantbruksuniversitet) kan leda till att Skaraborg tar ett ordentligt kliv in i kunskapssamhället, vilket är en önskvärd utveckling.

Arbetsstillfällen

En avgörande förutsättning för att invånarna i Skaraborg ska kunna uppleva ”Det goda livet”, vilket är Västra Götalandsregionens vision, är att man har möjlighet till egen försörjning. En väl fungerande arbetsmarknad med ett framgångsrikt näringsliv som har framtidstro och satsar på utveckling på hemmamarknaden i Skaraborg är en avgörande faktor. Utmaningar finns i vår sociala struktur, där vi särskilt behöver fokusera på ett nära samarbete med andra samhällsaktörer för att möjliggöra att även de mer utsatta och marginaliserade grupperna kommer med i samhällsutvecklingen. De grupper som idag står långt ifrån arbetsmarknadens behov behöver lyftas, så att de blir tillgängliga i arbetslivet. Det är en avgörande fråga för de invånare det handlar om, men också för hela samhällsutvecklingen.

Infrastruktur

I ett allt mer specialiserat och mångfacetterat samhälle måste det finnas möjligheter för invånarna till ökad rörlighet. En väl utbyggd infrastruktur och väl fungerande kommunikationer är en nödvändighet för Skaraborg. Det kan bland annat gälla att öka tillgängligheten till andra arbetsmarknader, men likväl att öka åtkomsten och uppkopplingen till Skaraborg. Mycket handlar om att i flera avseenden öka Skaraborgs attraktivitet för att skapa ökad tillväxt. Skaraborg har särskilda förutsättningar där den interna tillgängligheten för pendling mellan delregionens huvudorter är en viktig faktor för ekonomins utveckling och företagens tillgång till kompetens. Delregionen behöver emellertid särskilt stärka de stråk som leder till närliggande region- och delregioncentra, med en väl utbyggd kollektivtrafik. Utbyggnaden av E20 genom Skaraborg är nu påbörjad, och kommunerna tar en stor och aktiv del i medfinansieringen. Skaraborgs Kommunalförbund är nu även en aktiv part i samordningen av Västra stambanegruppen, vilken arbetar för att få till satsningar som kan leda till avsevärt högre kapacitet för persontrafik och gods på denna för landet så viktiga stambana. Om det arbetet lyckas så bör det påverkansarbete som pågått så länge få utdelning under 2020-talet – med utbyggd E20 och kanske även en Västra stambana med högre kapacitet. Detta skulle förbättra Skaraborgs läge och förutsättningar väsentligt, och kommunerna i Skaraborg bör genom kommunalförbundet ta sig tid redan nu att skapa scenarier för att simulera hur förändringar i deras översiktsplaner kan leda till ökad tillväxt i både de enskilda kommunerna, men också för Skaraborg som helhet. Det handlar om att redan nu skapa sig en bild av hur vi ser och använder oss av den fulla potentialen i en förbättrad infrastruktur och bättre uppkoppling mot omvärlden.

God ekonomisk hushållning och ställning

I grunduppdraget för Skaraborgs Kommunalförbund ingår att bidra till att kommunerna samverkar kring frågor som skapar kostnadseffektiva lösningar som skapar mervärden för kommunerna. Detta betyder att förbundet i sig arbetar med god ekonomisk hushållning i sitt uppdrag, men också i sin egen interna verksamhet. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Det gör vi bland annat

genom Utbildning Skaraborg, kompetensförsörjning, infrastruktur och andra frågor där kommunen har svårt att agera enskilt, och där resultatet av en god samverkan blir större tillsammans.

Förbundet har ett eget kapital på 7,6 mnkr och finansiella placeringar finns som täcker förbundets pensionsåtaganden. Soliditeten uppgår till 7 % (13 %). Den lägre soliditeten beror på en avsevärt högre balansomslutning, vilket är resultatet av att medlemskommunernas medfinansiering av E20 betalades som en stor faktura på 49 mkr som gick till betalning 2021, pga ett systemfel. Det medför att leverantörsskulderna blev högre än normalt. Bortser man från detta så följer balansomslutningen mönstret från tidigare år och soliditeten är istället 13%. Förbundets ekonomiska ställning bedöms därför vara god.

Förväntad utveckling

I allt väsentligt bedöms förbundets arbete med god ekonomisk hushållning att fortsätta utvecklas stabilt. Den nyligen bildade projektenheten syftar till att öka insökningen av projektmedel för att finansiera projektenhetens verksamhet, och att kunna leverera mervärden till kommunerna, både i form av projekt, och på sikt även erbjuda kompetenshöjande insatser som bidrar till ökad projektmognad hos kommunerna.

Under 2019/20 inleddes en översyn av lokalsituationen för förbundets medarbetare, eftersom det fanns ett behov av att hitta en mer flexibel kontorslösning för att tillgodose förväntningar på en god arbetsmiljö. Under pandemin lades denna översyn på is, och när pandemin är över är det bättre med att starta om processen med att lägga grunden för en dialog kring hur framtidens arbetsmiljö ser ut, där det spekuleras i att allt fler åtminstone några dagar i veckan arbetar digitalt hemifrån. Sannolikt leder den diskussionen till att ytbehovet av kontorslokaler minskar.

Väsentliga personalförhållanden

Skaraborgs Kommunalförbund finansieras genom avgifter från medlemskommunerna. Intäkterna finansierar t ex tillsvidareanställd personal vid förbundets kansli. Inom de projekt som förbundet driver anställs personal genom visstidsanställningar. Förbundet har också tjänster som finansieras genom verksamhetsbidrag på avtal med t ex VGR. Vid slutet av året fördelade sig personalen enligt nedanstående tabell, där siffrorna avrundats till heltal.

Personalomsättning	2020	2019
Tillsvidareanställningar	22	18
Tidsbegränsade anställningar	14	14
Totalt	36	32
Totalt - Varav kvinnor	27	24
Totalt - Varav män	9	8

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för samtliga anställda på förbundet var under pandemiåret 2020 4,45 % (att jämföra med 2,89 % 2019). Den högre siffran kan förklaras av långtidssjukfrånvaro, och att det samtidigt med

covid-19 passerat flera förkylningar under året. I siffran ingår långtidssjukfrånvaron (mer än 60 dagar). Med den borträknad ligger den generella sjukfrånvaron under 2%.

Förbundskansliet har nogsamt följt de rekommendationer som kommit från Folkhälsomyndigheten och Regeringen, med hög följsamhet från tjänstepersonalen. Såvitt det är känt har ingen medarbetare insjuknat i covid-19 under tjänsteutövning. Av det stora antal egentester som gjorts har inget heller visat positivt för pågående infektion i covid-19.

Medarbetarna på förbundet har möjlighet att ta del av s k friskvårdstimme och kan ansöka om friskvårdsbidrag.

Sjukfrånvaro	2020	2019
Total sjukfrånvaro	4,45%	2,89%
- långtidssjukfrånvaro	57,18%	50,82%
- sjukfrånvaro för män	0,54%	0,00%
- sjukfrånvaro för kvinnor	5,81%	3,92%
- anställda -29 år	1,35%	0,42%
- anställda 30 - 49 år	4,16%	1,65%
- anställda 50 år -	5,11%	4,87%

Tjänsteköp

I olika projekt som bedrivs av förbundet ingår personal från medlemskommunerna, genom så kallade *tjänsteköp*. Administrativa tjänster och verksamhetsstöd som ekonomi- och personaladministration, pensions- och försäkringsfrågor, upphandling, IT-stöd och telefoni köper förbundet av Skövde kommun. Kommunalförbundet bidrar även med kompetens till andra organisationer genom s k *tjänsteförsäljning*, t ex till VästKom och Västra Götalandsregionen.

Ekonomisk redovisning 2020

Inför 2020 tog styrelsen beslut om att höja medlemsavgiften till förbundet med 1 kr, till 43,25 kr per kommuninvånare och år. Det motsvarar en intäkt till förbundet om 11 605 tkr.

Förbundets utveckling går mot att utvecklingsprojekten omfattar en allt större del av förbundets verksamhet och ekonomi. Projektens omfattning varierar över tid och innebär att ekonomiska jämförelser över tid också varierar kraftigt. Projekten har som regel ingen påverkan på förbundets ekonomiska resultat.

Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet uppgår till 620 (482) tkr. Det budgeterade resultatet var 28 tkr. Det förbättrade resultatet förklaras i hög grad av anpassningar till pandemin.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Genom en nivåhöjning av medlemsavgiften 2015 och en årlig dialog gällande förbundets kostnadsutveckling har finansieringen av den löpande verksamheten säkerställts. Förbundet har ett eget kapital på 7,6 mkr och finansiella placeringar finns som täcker förbundets pensionsåtaganden. Soliditeten uppgår till 7 % (13 %).

Intressebolag

Förbundet är delägare i Gryning Vård AB (17%) samt Mediapoolen AB (33%) Förbundet har hållit sig informerad om verksamheten i de båda bolagen genom löpande skriftlig och muntlig information samt deltar aktivt ägarsamråd. I båda bolagen pågår arbete med att öka förståelsen hos de ägande kommunerna kring bolagens uppdrag och tjänsteportföljer, samt att säkerställa deras ekonomiska utveckling.

Balanskravsresultatet

Kommunallagen anger att kommuners resultat ska vara positivt. Vid en beräkning av årsresultatet med beaktande av balanskravsreglerna uppgår årets resultat till 620 tkr.

	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	619 417	439 739	1 021 676	25 894
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+ Realiserade vinster och förluster i värdepapper				
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	619 417	439 739	1 021 676	25 894
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	619 417	439 739	1 021 676	25 894
Balanskravsunderskott från tidigare år				
Summa	619 417	439 739	1 021 676	25 894

Inga underskott från tidigare år finns att återställa.

Pensionsspecifikation

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2020-12-31 en pensionsskuld på 18 641 000 kronor, inklusive löneskatt. Gentemot förra året har skulden ökat med 1,8%, vilket motsvarar 335 000 kronor.

För trygghandlet av pensionsskulden är förbundet anslutet till SKR:s Pensionsstiftelse. Per 2020-12-31 är marknadsvärdet av det avsatta kapitalet 23 164 639 kronor. Därmed har förbundet en konsolideringsgrad för sina pensionsåtaganden på 124,3%, vilket innebär att det finns 124 kronor i kapital för varje 100 kronor i framtida pensionsförpliktelser. Gentemot förra året har konsolideringsgraden stärkts med 7,1% från 117,2% till 124,3%

Kapitalet i SKR:s pensionsstiftelse placeras i aktie- och räntefonder i enlighet med stiftelsens placeringspolicy. Stiftelsens placeringsverksamhet har under 2020 skapat en avkastning på 7,8% under 2020, vilket för Skaraborgs kommunalförbund motsvarar en avkastning på 1,7 miljoner kronor.

Avkastningen var något lägre än det höga resultatet 2019 på 14,2%. Ur ett historiskt perspektiv, samt med corona-pandemin som kontext, är detta ändå ett mycket starkt förvaltningsresultat. Placeringarna i SKR:s Pensionsstiftelse har sammantaget presterat 1,1% bättre än jämförelseindex.

I enlighet med redovisningslagstiftningen och tillhörande anvisningar, tas den positiva avkastningen inte upp i förbundets resultaträkning. I balansräkningen finns endast de insatta medlen till pensionsstiftelsen med, inte den avkastning som pensionsstiftelsen har skapat genom åren. Det bokförda värdet av kommunalförbundets del i SKR:s Pensionsstiftelse är 9 346 000 kronor. Gentemot det bokförda värdet finns det därmed ett övervärde på 13 818 639 kronor som inte syns i förbundets balansräkning.

Den höga konsolideringsgraden mot pensionsskulden och det större övervärde som finns i placeringarna skapar en trygg och stabil ekonomisk bas för förbundet.

Driftsredovisning per verksamhet inkl. interna poster

Driftredovisningen gjord utifrån de olika verksamhetsområdena inom Skaraborgs Kommunalförbund.

Verksamheter	Budget 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Avvikelse budget 2020
Förbundet totalt				
Verksamhetens intäkter	-550	-949	-1 340	-399
Kostnader arbetskraft	9 639	8 933	8 741	-706
Medlemsbidrag	-11 005	-11 605	-10 723	-600
Övriga verksamhetskostnader	1 888	3 001	2 883	1 113
Summa	-28	-620	-439	-592
Hållbar samhällsutveckling				
Kostnader arbetskraft	835	557	728	-278
Övriga verksamhetskostnader	107	54	37	-53
Summa	942	611	765	-331
Välfärd				
Kostnader arbetskraft	2 445	2 179	2 028	-266
Övriga verksamhetskostnader	518	435	508	-83
Summa	2 963	2 614	2 536	-349
Näringsliv				
Kostnader arbetskraft	822	835	751	13
Övriga verksamhetskostnader	150	180	209	30
Summa	972	1 015	960	43
Kultur				
Verksamhetens intäkter	-550	-575	-525	-25
Kostnader arbetskraft	679	708	674	29
Övriga verksamhetskostnader	180	144	188	-36
Summa	309	277	337	-32
Kunskapsutveckling				
Verksamhetens intäkter		-213	-673	-213
Kostnader arbetskraft	1 177	1 074	1 162	-103
Övriga verksamhetskostnader	220	407	573	187
Summa	1 397	1 268	1 062	-129
Gemensam admin				
Verksamhetens intäkter		-161	-142	-161
Kostnader arbetskraft	3 681	3 580	3 398	-101
Övriga verksamhetskostnader	351	1 671	1 057	1 320
Summa	4 032	5 090	4 313	1 058
Övrigt				
Medlemsbidrag	-11 005	-11 605	-10 723	-600
Övriga verksamhetskostnader	362	110	311	-252
Summa	-10 643	-11 495	-10 412	-852

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaro	2020	2019
Total sjukfrånvaro	4,45%	2,89%
- långtidssjukfrånvaro*	57,18%	50,82%
- sjukfrånvaro för män	0,54%	0%
- sjukfrånvaro för kvinnor	5,81%	3,92%
- anställda -29 år	1,35%	0,42%
- anställda 30 - 49 år	4,16%	1,65%
- anställda 50 år -	5,11%	4,87%

* Med långtidssjuk avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Personalomsättning

Fördelning	2020	2019
Tillsvidareanställningar	22	18
Tidsbegränsade anställningar	14	14
Varav kvinnor	27	24
Varav män	9	8
Total	36	32

Resultaträkning	Not	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		11 605 144	11 288 000
Övriga intäkter	2	36 256 227	32 523 815
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	3	-24 966 363	-22 796 875
Övriga externa kostnader		-22 027 363	-20 337 496
Avskrivningar	4	-49 095	-42 542
Verksamhetens nettokostnader		818 550	634 902
Verksamhetens resultat		818 550	634 902
Finansiella intäkter		2 301	465
Finansiella kostnader	5	-201 433	-195 627
Resultat efter finansiella poster		619 418	439 740
Årets resultat		619 417	439 739

Balansräkning	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Maskiner och inventarier	6	172 240	221 334
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier	7	2 200 000	2 200 000
Andelar i pensionsstiftelsen	8	9 346 000	9 346 000
Summa anläggningstillgångar		11 718 240	11 767 334
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Kundfordringar		1 982 931	2 138 751
Övriga fordringar		2 183 958	1 690 294
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	7 810 305	11 059 782
Kassa och Bank	10	86 130 570	28 516 588
Summa omsättningstillgångar		98 107 764	43 405 415
SUMMA TILLGÅNGAR		109 826 004	55 172 749

Balansräkning	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	11	7 030 724	6 590 985
Årets resultat		619 417	439 739
Summa eget kapital		7 650 141	7 030 724
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	12	7 494 000	6 938 000
Skulder			
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		-51 922 634	-4 920 843
Övriga kortfristiga skulder		-1 505 364	-877 633
Skulder till olika projekt	13	-24 769 775	-33 390 606
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14	-16 484 089	-2 014 942
Summa kortfristiga skulder		-94 681 862	-41 204 024
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		109 826 004	55 172 749
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
Pensioner intjänade före 1998		7 508 000	7 794 000
Löneskatt		1 821 441	1 890 824
Redan betald löneskatt		-449 295	-584 181
		8 880 146	9 100 643

Kassaflödesanalys	Not	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		619 417	439 739
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		49 095	42 542
Gjorda avsättningar		556 000	868 000
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		605 095	910 542
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		2 885 704	-5 067 603
Ökning/minskning kortfristiga skulder		53 503 766	-3 744 745
Kassaflöde från den löpande verksamheten		57 613 982	-7 462 067
Årets kassaflöde		57 613 982	-7 462 067
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		28 516 588	35 978 655
Likvida medel vid årets slut		86 130 570	28 516 588

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Redovisningen av projekten görs på två olika sätt. Projektmedel som avser tillväxtprogrammet bokas först mot ett skuldkonto för att sedan betalas ut/rekvireras till olika projekt, antingen som förbundet driver själva (intäktsförs) eller också till andra aktörer (skuldminskning). För de projekt som inte går via tillväxtprogrammet bokas intäkten direkt mot olika verksamheter i förbundet.

För projekten som förbundet driver själva så bokförs kostnaderna direkt på respektive verksamhet/projekt. Pågående projekt "nollas ut" vid bokslut så de inte ger förbundet någon resultat effekt.

Redovisningsprincipen för pensioner innebär att redovisning sker till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet för stiftelsen som tillgång och som avsättning i balansräkningen finns pensioner intjänade från 1998-01-01 exkl. löneskatt. Anledningen till att inte någon löneskatteskuld redovisas i balansräkningen beror på att förbundet redan har betalt in löneskatt via pensionsstiftelsen som täcker den löneskatt som hänför sig till den pension som ligger i balansräkningen.

Resterande löneskatteskuld ligger i ansvarsförbindelsen. Den pension som är intjänad fram till 1997-12-31 ligger som ansvarsförbindelse. Pensionerna är beräknade enligt RIPS17 och senaste avlästa aktualiseringsgrad är 100%. Förbundet har inga avtal om visstidspensioner eller särskild avtalspension.

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av konst görs inga avskrivningar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2020	2019
Driftbidrag från staten	111 379	2 876 030
Driftbidrag från kommuner och landsting	27 958 818	14 565 583
EU-bidrag	13 586 753	1 703 557
Kurser och konferenser	291 873	1 064 299
Försäljning av verksamhet till kommuner och landsting	470 400	6 589 054
Övriga intäkter	-6 162 996	5 725 292
Summa verksamhetens intäkter	36 256 227	32 523 815

Not 3 Personalkostnader

	2020	2019
Styrelse och övrigt förtroendevalda	-61 736	-61 966
Anställda	-17 710 968	-15 336 260
Sociala avgifter	-4 854 345	-4 678 149
Pensionskostnader	-2 339 315	-2 720 500
Summa verksamhetens kostnader	-24 966 364	-22 796 875

Not 4 Avskrivningar

Avskrivningar har gjorts enligt plan på inventarier med 10%, 20% och 33% samt datorer med 33% av anskaffningsvärdet.

	2020	2019
Avskrivning maskiner och inventarier	-49 095	-42 542
Summa avskrivningar	-49 095	-42 542

Not 5 Finansiella kostnader

	2020	2019
Räntekostnader	-10 433	-8 627
Ränta på pensionskostnader	-191 000	-187 000
Summa finansiella kostnader	-201 433	-195 627

Not 6 Maskiner och inventarier

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	756 639	591 880
Investeringar		164 759
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	756 639	756 639
Ingående avskrivningar	-535 304	-492 762
Årets avskrivningar	-49 095	-42 542
Utgående ackumulerade avskrivningar	-584 399	-535 304
Utgående redovisat värde	172 240	221 335

Not 7 Finansiella anläggningstillgångar /aktier

	2020-12-31	2019-12-31
Gryning Vård AB 556605-8201, säte Göreborg, 17%	1 700 000	1 700 000
Mediapoolen Västra Götaland AB, 556601-4741 säte Skövde, 33%	500 000	500 000
Redovisat värde vid årets slut	2 200 000	2 200 000
Andelsvärde Gryning Vård AB 12 027 061 (19 380 491)		
Andelsvärde Mediapoolen Västra Götaland AB 198 116 (1 940 268)		

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar/andelar

	2020-12-31	2019-12-31
Andelar i pensionsstiftelsen		
IB Anskaffningsvärde pensionsstiftelsen	9 346 000	9 346 000
	9 346 000	9 346 000
Marknadsvärde 23 164 639 (21 456 480)		

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Antagningskansliet		82 311
Periodiserade lev. fakturor enligt underlag	360 965	0
Övriga projekt med upplupen intäkt enligt underlag	7 449 340	10 977 471
Redovisat värde vid årets slut	7 810 305	11 059 782

Not 10 Kassa och bank

	2020-12-31	2019-12-31
Förbundets likvida medel	61 360 795	4 609 006
Tillväxtprogrammets likvida medel	24 769 775	23 907 581
	86 130 570	28 516 587

Not 11 Eget kapital

	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	7 030 724	6 590 985
Årets resultat	619 417	439 739
Utgående eget kapital	7 650 141	7 030 724

Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2020-12-31	2019-12-31
Avsatt till pensioner		
Ingående avsättning	6 938 000	6 070 000
Ränteuppräknig	72 000	65 000
Basbeloppsuppräknig	119 000	133 000
Nya utbetalningar	-238 000	-154 000
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	603 000	1 256 000
Övrigt		-432 000
Summa pensioner	7 494 000	6 938 000

Upplysning om löneskatt

Löneskatt för pensionsåtaganden har redovisats till Skatterverket med	2 267 340	2 267 340
Denna löneskatt hänförs till avsättning för pensioner	1 818 044	1 683 000
Resterande har reducerat ansvarsförbindelse för löneskatt	449 296	584 340
Löneskatt	4 534 680	4 534 680

Not 13 Skulder till olika projekt

	2020-12-31	2019-12-31
Tillväxtmedels olika projekt	15 790 823	25 457 702
Varav ej utnyttjad projekt kommunal finansiering	3 763 582	3 271 861
Varav ej utnyttjad projekt VGR finansiering	5 215 369	4 661 043
	24 769 774	33 390 606

Not 14 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna löner		-7 268
Upplupna semesterlöner	1 458 184	1 150 284
Upplupen avgiftsbestämd ålderspension	754 251	646 290
Övriga projekt med resultat upplupen kostnad	14 271 654	
Övriga interimsskulder		135 282
	16 484 089	1 924 588

Rapporter från verksamheten

Övergripande

Verksamheten under 2020 – viktiga händelser

År 2020 har i hög grad präglats av Corona-pandemins utbrott och utveckling. Förbundet var snabbt ute med att ställa om fysiska möten och träffar i nätverk m m, till digitala möten. Medarbetare i förbundet rekommenderades att arbeta hemifrån, när det varit möjligt. Det politiska arbetet har också ställt om till digitala möten. Åtgärderna har syftat till att minska smittspridningen. Under pandemin har förbundets verksamhet anpassats till de nya förutsättningarna. Detta har inneburit att vi deltagit på regionens samlade möten om pandemiläget, och i de insatser som satts in för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin för företag och andra samhällssektorer. Förbundet har även aktivt medverkat i fördelningen av säkerhetsutrustning till kommunerna, liksom i samordning av testning och vaccination, samt hållit avstämningar med kommuncheferna och direktionen för att samordna särskilda behov. Förbundet medverkade även i att bilda en företagsakut under pandemin, samt hålla dialog med flera branscher som t ex företag inom besöksnäringen. Skaraborgsdagen hölls den 30 januari 2020 i Vara konserthus, vilket var ett lyckat evenemang. Vidare har förbundet mycket aktivt medverkat i regionens arbete med en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) – VG2030, och under hösten lämnades ett remissyttrande till regionen. Strategin förväntas antas i februari 2021.

Verksamheten under 2020

Direktionen har under året haft åtta sammanträden och bland annat behandlat följande frågor:

- Regional utvecklingsstrategi RUS VG 2030
- Delregionala tillväxtmedelen
- Nationell och regional plan 2022-2033/37
- Västra stambanan
- Interkommunal prislista, gymnasieutbildning Skaraborg
- Fullföljdastudier och projektet en skola för all
- Delregionala prioriteringar ur VGR kulturstrategi/plan
- Framtidens vårdinformationsmiljö
- Lägesrapporter kring pandemin
- Samverkan för barns och ungas hälsa - överenskommelse mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen
- Färdplan Nära Vård och revidering av hälso- och sjukvårdsavtalet.
- inriktningsdokument organiserat integrerat arbete för personer med psykisk ohälsa, missbruk och beroende
- Genomförande av en digital Skaraborgsdag 2021

Organisationen

På tjänstemannasidan medverkar förbundets medarbetare regelbundet i samverkans- och utvecklingsaktiviteter tillsammans med kollegor i medlemskommunerna, övriga kommunalförbund i Västsverige, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen samt övriga myndigheter och samverkansorgan såväl regionalt som nationellt.

Förbundets löpande arbete grundar sig på medverkan och engagemang från anställda och förtroendevalda i medlemskommunerna. Det är genom ett utvecklat och regelbundet samarbete i olika nätverk och arbetsgrupper som resultat uppnås och förbundets uppdrag och legitimitet formas.

Projektverksamheten

Den nya projektenheten startade upp i september 2020, och har under hösten 2020 arbetat med att förbereda en bra överlämning av medarbetare och verksamhet till nya enhetschefen Lisa Gillström. Arbetet syftar till att skapa större tydlighet, transparens och professionalitet i förbundets projektverksamhet, och därmed bidra till större nyttoeffekt för medlemskommunerna.

Kommunikation

Ett kontinuerligt arbete pågår under hela året med uppdatering av information och publicering av nyhetsartiklar på förbundets webb. Under året har förbundet bytt intranät och en kommunikationsstrategi för förbundet har tagits fram. Nätverket för Skaraborgs Kommunikatörer har haft digitala möten vid tre tillfällen under året.

Framtid

Under hösten 2020 meddelade förbundsdirektör Jan Malmgren att han fått nytt uppdrag som VD för Stiftelsen Läckö Slott, och därmed avslutar sin anställning under februari 2021. I hans ställe går Eva Thelin, kommundirektör i Tidaholms kommun, in som tillförordnad. Efter en snabb och lyckad rekryteringsprocess har Kristofer Svensson, kommundirektör i Mariestads kommun, fått uppdraget som ny förbundsdirektör. Kristofer tillträder den 1 mars 2021.

Regional utveckling

Näringsliv

Viktiga händelser under året

Pandemin har kännetecknat 2020, vilket inte minst har påverkat Skaraborgs näringsliv på många olika sätt. Vissa branscher/företag är hårt drabbade av pandemins effekter och det uppstod snabbt ett behov av stöd/hjälp. En Företagsakut för Skaraborg startades upp i mars månad tillsammans Nyföretagarcentrum för att hjälpa företagen i den akuta kris/chock som näringslivet befann sig.

Under året har ett stort arbete genomförts på att formulera ett remissvar till den nya regionala utvecklingsstrategin, VG2020.

Business Region Skaraborg

Business Region Skaraborg är en gemensam tillväxtorganisation vars uppdrag är att öka antalet etableringar och arbetstillfällen i Skaraborg. Under 2020 har man fått ställa om och anpassa sin verksamhet utifrån rådande pandemi. Innan pandemin slog till hann man medverka på mässorna Ny Lokal i Göteborg och Stockholm där man lanserade Skaraborgs möjligheter kring etablering på kommunernas industrimark. Man deltog även på Skaraborgsdagen där man berättade om det investering- och etableringsfrämjande arbete som nu bedrivs i Skaraborg.

Från att ha haft planer på att under 2020 utöka det proaktiva försäljningsarbetet med fortsatt deltagande på internationella mässor och uppsökande leadgenerering på utvalda målmarknader, ställde man om till att fokusera på de befintliga utlandsägda bolagen som finns i Skaraborg. Ett utökat samarbete skapades med Business Sweden där man fick en kraftfull hävstång i att tillsammans kunna agera och stötta företagen för att minimera risker inför att det i rådande kris fattas eventuella negativa beslut kring omlokalisering utifrån de effekter som skapas av pandemin. Denna prioritering visade sig vara lyckosam och har lett fram till att flera viktiga samarbeten utvecklats och gynnsamma investeringsbeslut har även fattats, vilket stärker Skaraborg som delregion.

En större insats gjordes i att fortsatt utveckla det investering- och etableringsfrämjande arbetet gentemot Skaraborgs kommuner med en utbildningsdag i Etableringsfrämjande arbete för Skaraborg, där ett drygt 80-tal representanter från samtliga kommuner och samverkande parter medverkade.

Vidare har man utvecklat och stärkt olika kommunikationsinsatser i syfte att fortsätta marknadsföra Skaraborgs möjligheter gentemot omvärlden, vilket visade sig lyckosamt då Skaraborg under året har fått flera intressanta förfrågningar, varpå två blev klara under 2020 och därmed kan räknas in i 2020 års resultat. Flera större etableringsprocesser både gällande nykund och expansionsinvesteringar är under bearbetning.

Företagsklimat

Skaraborgs Kommunalförbund driver projektet ”Stärkt företagsklimat i Skaraborg”. Samtliga kommuner i Skaraborg arbetar långsiktigt med att förbättra företagsklimatet i Skaraborg, bl.a genom att 250 offentligt anställda gått utbildningen ”Förenkla Skaraborg”. Under året har 5 kommuner anordnat lokala aktiviteter med stöd av projektet. Med anledning av Covid-19 pandemin, och att vissa aktiviteter skjutits på framtiden, har projektet förlängts.

Gröna näringar

Under 2020 har representanter för Skaraborgs kommunalförbund bidragit i ett arbete som syftar till att etablera en plattform för utveckling av hästnäringen i Västra Götaland. Rapport från det arbetet lämnas i början av 2021. Gröna Möten drivs vidare utan finansiering från Skaraborgs kommunalförbund. Verksamheten har expanderat till Boråsregionen, Fyrbodal och Halland.

Projektet SmartAgri, som Skaraborgs Kommunalförbund medfinansierar, genomförs tillsammans med aktörerna Agroväst Livsmedel, Science Park Skövde och RISE. Projektet skall praktiskt informera, hjälpa och stödja företag att med digitalisering och ny teknik utveckla sina nuvarande och framtida produkter och tjänster i syfte att stärka konkurrenskraften i den pågående digitala revolutionen inom

agrara näringar och livsmedel. 47 företag har hittills fått stöd och erhållit externt stöd till ett värde av 40 miljoner.

Tillverkande industri, IDC och ASSAR

Ett omfattande arbete har gjorts för att skapa rätt förutsättningar för fordonsindustrin att förlägga produktion av framtida produkter för elektriska fordon till Skaraborg. Detta har lett till investeringar som befäster Skaraborg som en kunskapsnod och en plats för produktion av motorer och komponenter till framtidens fordon.

Under året startade IDC ett arbete som syftar till att kartlägga förutsättningarna för trä-, möbel- och inredningsindustrin att som bransch strategiskt stärka sin förmåga avseende konkurrenskraft, hållbarhet och cirkularitet.

Ett tydligare företagsfokus skapas genom att strategiskt arbeta för att omsätta tillverkande industrins behovsbild och potential i kombination med omvärldsinformation till en gemensam riktning och planering av konkreta insatsförslag. Detta kommer att ge bättre precision i bedömningar av bland annat framtida kompetensbehov samt prioritering av finansiering och projektinsatser. En viktig del i detta är att, genom aktiva insatser, underlätta snabbare överföring av ny teknik, nya metoder, nya arbetssätt och forskningsresultat som stärker industrins konkurrenskraft.

Industriföretagen i regionen har under året, precis som alla andra branscher, varit påverkade av situationen med Covid-19. Vi ser att företagen har påverkats på olika sätt och i olika utsträckning – alltifrån en kraftigt ökad produktion till, det mer vanliga, ett något sämre år med relativt stor ordernedgång med permitteringar och varsel som följd. Många företag har under hösten 2020 tagit igen stora delar av den förlust och nedgång som snabbt skedde under senvåren.

I Skaraborg finns det företag som föredömligt gjort väldigt snabba omställningar gällande produktion, personalplanering och sin marknad. I regionen finns exempel på företag som helt ställt om sin produktion för att stötta bland annat vården och samhället med skyddsutrustning och på så sätt hittat nya marknader att verka i. På IDC och ASSAR har sett både en minskad och ökad efterfrågan på deras stöd. Bland annat har projektet stöttat företagen i många av frågorna som beskrivs ovan såsom planering, produktionsekonomi, finansieringsstöd och omställningsarbete. Många av företagen ASSAR, och övriga projekt på IDC, arbetar med har under året fokuserat på nyutveckling av produkter, digitala utbildningar, investerat i sin produktion för en större automatiseringsgrad och effektivare flöden och sökt finansieringsstöd för utveckling och forskningssamarbeten.

Totalt sett har ASSAR under 2020 arrangerat fler seminarier och workshops än tidigare år för både fler företag och fler individer än tidigare. De flesta evenen och nätverksträffarna har genomförts helt eller delvis digitalt. Företagsanalyser, digitaliseringsanalyser och möten med företag har även dessa genomförts digitalt i stor utsträckning vilket utvecklat både oss och företagen i digitala verktyg, möjligheter och framförallt den digitala mognaden.

Kunskapsintensiva tjänsteföretag

Science Park Skövde har i sin inkubator ett uppdrag att generera fler tillväxtbolag som säljer globalt

och skapar kvalificerade arbetstillfällen lokalt. Under 2020 har totalt 51 företag/179 individer varit inne i någon av inkubationsfaserna. Av dessa var 19 företag nya för året. 8 AB har gjort positiv exit från inkubation. Investeringar i bolagen har totalt varit 24 MSEK.

Besöksnäringens utveckling

Utvärderingen av 2020 uppvisar en helt unik situation för såväl samhället som turismen, inkluderat besöksnäringen. Den näring som ofta har benämnts som "världens snabbast växande" har världen över förlorat stora delar av sitt innehåll pga Covid-19. I Sverige kan vi ur ett besöksnäringssperspektiv notera stora utmaningar för storstadsregionerna och de områden som historiskt har lockat till sig ett stort antal utländska besökare. Men även på landsbygden krävs krafttag för att mobilisera och samla krafter för att möta "den nya verkligheten" med hållbara förtecken.

Hemestern indikerar att landsbygden på många sätt är en vinnare när sommaren 2020 summeras. Naturaktiviteter och friluftsliv efterfrågas av många, även en del ganska nymornade entusiaster, men ofta av människor som normalt lever ett rörligt liv och nu ser möjligheterna att upptäcka Sveriges natur- och kulturlandskap, istället för att resa utomlands. För att det ökande besöksantalet ute i naturen, av såväl tillresande som kommuninvånare, ställs nya krav på mottagarorganisationen; dvs på de offentliga organisationerna och på besöksnäringens aktörer.

Den preliminära gästnattsstatistiken från SCB för Västsverige gällande hotell, stugbyar och vandrarhem (HSV) för tiden januari – oktober 2020 visar en minskning av antalet gästnätter med 44,1 % jämfört med samma period 2019. Skaraborg uppvisar en minskning under motsvarande tid på 30,8 % för HSV och 21,1 % för camping. Skaraborg uppvisade därmed preliminärt 391 000 gästnätter på HSV för tiden januari - oktober, att jämföra med 565 000 gästnätter 2019. Gästnätterna för camping är mer preliminära och redovisas på helår första kvartalet 2021.

Fokusområden för turistchefsnätverket under 2020 har varit besöksnäring i samhällsplanering, rollfördelning mellan det offentliga och besöksnäringens aktörer samt att möta upp i det Skaraborgsövergripande projektet Visit Skaraborg som är en plattform för samverkan som drivs i projektform. Visit Skaraborg har framgångsrikt arbetat med gemensamt bemötande, digital utveckling och produktutveckling inom framförallt naturturism.

Skaraborg har under 2020 som område ingått i ett projekt "Mot en hållbar styrning av svensk turism: samskapande strategier för ett hållbart samhällsbyggande i den offentliga turismsektorn – TIPS", vilket Göteborgs Universitet håller i.

Platåbergens Geopark har skickat in en ansökan till Unesco om att bli en Geopark. UNESCO:s utvärdering 2020 flyttades fram pga pandemin. Geoparken har under året satt sin organisation och genomfört en rad lyckade insatser, bland annat nya skyltar som kommit upp, etableringen av konceptet GeoKids, geologitställningar, och inte minst flertalet lyckade guidningar under sommarsäsongen. En permanent utställning har byggts upp på Vänermuseet med information om geoparken och platåbergslandskapet.

Framtid

Inom Business Region Skaraborg fortsätter man fokusera på sin försäljningsprocess för att öka antalet etableringar och arbeta vidare med utlandsägda bolag i Skaraborg. Under året startar förhoppningsvis projektet inflyttarservice, som har till fokus att locka nyckelkompetens till Skaraborg.

Den tillverkande industrin står inför ett antal utmaningar, men också stora möjligheter. Flera branscher är under omställning/transformation och nya behov uppstår som kräver anpassningsförmåga, innovationsförmåga, nya affärsmodeller och ett agilt arbetssätt.

Projekt Stärkt Företagsklimat i Skaraborg avslutas under året och kommer sista halvåret att ha fokus på aktiviteter kring trygghet/säkerhet och lokala kommunala insatser.

Inom besöksnäringen är hållbarhet viktigt och för att möta framtiden på ett hållbart sätt behöver de ingående destinationerna i Skaraborg med samarbetspartners tillsammans kvalitetssäkra destinationen innan marknadsföring och försäljning. Visit Skaraborg är en samverkansplattform som arbetar med att fortsätta marknadsföra Skaraborg på ett hållbart sätt tillsammans med näringen.

Platåbergens Geopark kommer under 2021 att utvärderas av UNESCO. Fokus för Geoparken kommer under året bli att vara inriktningen mot besöksnäring/företag/naturturistföretag, där Geoparken kommer att jobba med att hjälpa företagen att se platåbergenslandskapet som en resurs i sin marknadsföring/förpackning/guideverksamhet.

Inom gröna näringar arbetar Agroväst/SmartAgri med klartecken från Vinnova, med att skicka in en ansökan till EU-kommissionen om att bli ”Europeisk digital innovationshubb” för svenskt lantbruk. Hubben ska underlätta införandet av digitala tjänster och teknik hos såväl lantbruksföretag, såsom företag som levererar produkter och tjänster till det svenska lantbruket.

Kompetensförsörjning

Viktiga händelser under året

Kompetensforum Skaraborg fick under året ett gemensamt uppdrag genom kommunchefsgruppen, som därmed knyter arbetet närmare sig med en kontinuerlig dialog och uppföljning. Enligt uppdraget är forumets huvudsyfte att identifiera kompetensbehov och initiera samarbeten som bäst stödjer den långsiktiga planen för kompetensförsörjning i Skaraborg. Detta görs genom en årlig kompetensanalys. Under hösten genomfördes den första delen i kompetensanalysen genom en kartläggning av tillväxthämmande kompetensgap samt utmaningar för Skaraborgs kompetensförsörjning.

Samverkansmodell för kompetensförsörjning i Skaraborg bidrog till ett breddat internt samarbete kring kompetensförsörjning genom en intern workshop-serie under hösten. Det ledde fram till ett förbättrat tvärsektorielt arbete mellan utvecklingsområdena i förbundet, men även till två beviljade ansökningar till Europeiska socialfonden.

Framtid

Flera efterfrågade projekt startar upp inom kompetensförsörjning. ”Kompetensanalys med

normkritisk genomlysning av strukturerna för kompetensförsörjning” utvecklar Kompetensforums arbetssätt och metoder, men höjer även kompetensen kring olika perspektiv för ett inkluderande arbetsliv. ”Framtidens kompetens” är en förstudie som i samarbete med kommunerna identifierar behoven av ett antal större projekt under kommande år. ”Fenixz” bidrar med kompetensinsatser för individer och företag inom Skaraborgs tillverkande industri. Kommunalförbundet samarbetar då med IDC som utför uppdraget genom befintlig struktur men vänder sig även till en bredare målgrupp.

Kultur

Viktiga händelser under året

Fokusområde kultur har under 2020 fått ställa om sitt arbete, precis som många andra områden och nätverk. Kulturområdet har varit extra utsatt under pandemin med tanke på restriktioner och allmänna rekommendationer. Det har gjort att de månatliga nätverksträffarna för kultur- och fritidschefer har varit ovärderliga i form av att byta tankar, resonemang samt även förmedla insatspaket från regering och region. Dialogen mellan Västra Götalandsregionen, kommunalförbund och nätverken har stärkts i och med pandemin, eftersom vi har blivit tvungna till tätare kommunikation och samarbete.

Under 2020 har Skaraborgs kultur- och fritidsnätverk samlat nämndspolitiker inom området för att ha dialog kring ungas förutsättningar, arenor och delaktighet samt även hur vi tillsammans med VGR och Förvaltningen för Kulturutveckling kan fortsätta en tätare samverkan.

Året 2020 tog nätverket klivet från att enbart hantera kulturfrågor till att bli ett Kultur- och fritidsnätverk. Det innebar att nätverket utökades med tre personer som delar förvaltningsansvar med sin kommuns kulturchef. Kommuner som har delat chefskap är Skövde, Skara och Grästorp.

Ungas förutsättningar, delaktighet och inkludering har under 2020 varit ett stort fokusområde både inom kultur och fritid. Under våren arbetade studenten Fanny Gustafsson med att kartlägga hur kulturavdelningarna i Skaraborg arbetar med att lyfta in ungas perspektiv. Det resulterade i en rapport och slutseminarium som både regionala med nationella myndigheter tog del av.

Framtid

Under 2021 kommer en kultur- och fritidsstrategi arbetas fram. Den kommer skapa en riktning och möjliggöra kraftsamling för att förstärka de styrkor som Skaraborgs Kommunalförbund har, samt anta de utmaningar och behov medlemskommunerna behöver stöd med.

Den nya överenskommelsen med Västra Götalandsregionen Kulturnämnd innebär en förstärkning i möjligheten att växla upp den externa finansieringen av de kraftsamlingarna inom kultur och andra områden i Skaraborg. Under 2021 kommer kommunalförbundet skapa en plan för den nya implementeringen.

Hållbar samhällsutveckling

Viktiga händelser under året

Hållbar samhällsutveckling

Skaraborgs kommuner har under 2020 antagit två likalydande plandokument baserade på Strukturbild Skaraborg. De rör infrastruktur för hållbara bränslen och turistslingor. Arbetet med att ta fram ett tredje dokument gällande lokalisering av större etableringar via Business Region Skaraborg pågår och kommer att avslutas under 2021.

Infrastruktur och kollektivtrafik

Under 2020 kom besked om att nya Infrastrukturplaner tas fram, både Nationell plan liksom Regional plan för 2022–2033/37. Under hösten har inriktningsplaneringen genomförts och kommunerna har gjorts delaktiga i inriktningen för Regional Plan. I övrigt har första inbetalningen av kommunernas medfinansiering av E20 gjorts och projektet fortgår. På järnvägssidan har Skaraborg samlats kring ett tydligare arbete för Västra stambanans utveckling genom Västra stambanegruppen. Vi har också genomfört ett stormöte kring Kinnekullebanan och Kinnekulletågets framtid.

2020 har varit ett händelserikt år för kollektivtrafiken. I mars kom fler kollektivtrafikremisser, bland annat remissversionen av ett nytt Trafikförsörjningsprogram för åren 2021–2025. Det skedde samtidigt som Corona-pandemin startade, och därefter har stora förändringar skett med ett minskat resande. Den 4 november infördes 3-zoner i kollektivtrafiken, vilket gjorde att de tidigare kommunzonerna ersattes med tre större zoner. En förändring som troligen hade lett till ett ökat kollektivtrafikresande i Skaraborg – om inte pandemin pågått. Ett stort intäktsbortfall har gjort att det istället påbörjats diskussioner kring neddragningar i kollektivtrafikutbudet. Det är viktigt att förbereda för kollektivtrafikens roll efter pandemin, och att de nya pendlings- och resmönster som pandemin fört med sig tas i beaktande.

Framtid

Skaraborg följer en tydlig inriktning i att bättre koppla upp våra orter och kommuner med varandra och med vår omgivning. En bra infrastruktur och goda pendlingsmöjligheter gör att vi framöver kan bli ett lokalt arbetsmarknadsområde, och ett attraktivt område för näringsliv och boende.

Under 2021 kommer samhällsbyggnadskollegiet bland annat att fokusera på flyttmönster och stationssamhällen.

Kunskapsutveckling

Viktiga händelser under året

Ny modell för gemensam prislista för gymnasieutbildningarna

Den gemensamma prislistan inom samverkansområdet Skaraborg reglerar den interkommunala

ersättningen som en del i samverkansavtalet för gymnasiet. Under ungefär ett år arbetade arbetsgruppen för att komma fram till en gemensam modell för prissättning kring gymnasiekostnader, och flera förslag presenterades för direktionen. Beslut i direktionen togs till sist i september 2020. I korthet innebär den nya modellen att riksprislistan från föregående år gäller som baspris och att ett fast index läggs på under tre år. Indexhöjningen tas fram genom att ta ett snitt av KPI och PKV från föregående 4 år (2017–2020).

Politiska uppdrag – dimensionering och obehöriga elever

Ett uppdrag från direktionen har getts till skolchefgruppen som utsett en styrgrupp bestående av sex skolchefer och utbildningsstrategen på förbundet. Arbetsgruppen arbetar med att se över förutsättningarna för en större samverkan kring planering och dimensionering av gymnasieskolan i Skaraborg utifrån arbetsmarknadens behov.

Ytterligare ett politiskt uppdrag är givet. Direktionen vill att skolcheferna redovisar handling framåt kring tilläggsuppdraget ”att arbeta för att stärka möjligheterna för obehöriga elever och arbeta för att öka genomströmningen på introduktionsprogrammen”. Styrgrupp är utsedd och består av fem skolchefer samt chef för antagningskansliet.

Teknikcollege

Teknikcollege Skaraborg kan se tillbaka på ett annorlunda år. I april skulle *Möjligheternas värld*, ett teknikevent för elever i årskurs åtta genomföras. Detta var första året av de tre år projektet fått nya tillväxtpengar för och planerna var stora. Pandemin och restriktioner kom emellan, men vi ställde inte in utan ställde om. Plan B var att genomföra ett mindre mobilt event, vilket genomfördes i en kommun innan hårdare restriktioner kom. Tack vare fantastisk personal på Balthazar skapades en plan C, en digital variant, och alla kommuner som var anmälda från början fick möjlighet att delta. När vi summerade 2020 hade nästan 900 elever deltagit. Nu finns det plan A, B och C inför 2021.

Samarbetet med Högskolan i Skövde har under året fortsatt och ett årshjul har skapats. De lokala styrgrupperna i Lidköping och Mariestad har fått representation från Högskolan, Ingenjörsvetenskap.

Återcertifieringen av Teknikcollege Skaraborg genomfördes i slutet av 2019 och i början av 2020 kom det positiva beskedet att vi fortsätter i ytterligare fem år.

Vård och omsorgscollege

Två arbetsgrupper inom VOC har startats, där den ena jobbar med att se över handledning inom VO, och den andra jobbar med att se över de nya kurserna när VO-programmet ändras från höstterminen 2021. Vi vill få en gemensam syn i hela Skaraborg och även hjälpas åt att se över APL-målen och när APL-perioderna ska ligga under året.

Balthazar och Skaraborgs sjukhus har inlett ett samarbete där eleverna i årskurs åtta i Skövde fick testa på olika vårdyrken och lyssna till hur det är att jobba i vården.

Fullföljda studier och kompetensförsörjning

Under 2020 gavs möjlighet att sprida goda resultat och ny kunskap från arbete med fullföljda studier i

Skaraborg. Detta resulterade i beviljad finansiering från RUN för att med start under hösten 2020 och ca ett år framåt bygga en plattform för att utveckla och driva arbetet framåt inom området.

Pågående och avslutade projekt

Fullföljda studier 2.0 (pågår, finansierat av RUN)

Resultat från genomförda satsningar för att främja Fullföljda studier och motverka skolmisslyckanden (främst från projekten "En skola för alla" och "Trygghet och Studiero") ska samlas, analyseras och paketeras på ett ändamålsenligt sätt för att sedan kommuniceras i befintliga nätverk och samverkansarenor i Skaraborg och Västra Götaland. Projektet ska resultera i att Skaraborg är redo att ta nästa steg i arbetet med fullföljda studier och därmed få goda förutsättningar att arbeta enligt den föreslagna "Regionala utvecklingsplanen 2021–2030" samt bidra till att i samverkan med VGR och övriga kommunalförbund mobilisera för den regionala kraftsamlingen.

Fullföljda studier – genom trygghet och studiero (pågår, finansierat av VGR och kommunalförbundet)

Projektets syfte är att bidra med kunskap som vilar på vetenskaplig grund för att skolor på ett främjande, förebyggande och akut åtgärdande sätt ska kunna skapa optimala lärmiljöer präglade av trygghet och studiero.

En skola för alla (avslutat mars 2020, finansierat av ESF)

Projektets övergripande mål var att "fler unga klarar sin utbildning, alternativt kommer i arbete och att färre hoppar av skolan".

IMprove (pågår, finansierat av ESF)

Målgrupp för IMprove är sent anlända ungdomar, med uppehållstillstånd som följer något introduktionsprogram. Syftet är att skapa modeller och metoder för att öka genomströmningen och tillgängliggöra det svenska skolsystemet.

Skaraborgsbyrån (avslutat dec 2020, finansierat av RUN)

Projektet arbetade med att stärka samverkan kring yrkesutbildning och validering på vuxenutbildningarna i Skaraborg i syfte att öka individens möjligheter till en varaktig etablering på arbetsmarknaden.

Framtid

Skaraborgs arbete med fullföljda studier koncentreras ytterligare. Lärdomar och resultat kommer att inhämtas och spridas i flera sammanhang under våren.

Styrgrupperna arbetar intensivt utifrån de politiska uppdragen kring dimensionering och obehöriga elever.

Nätverksstrukturen i Utbildning Skaraborg gynnar samverkan och vi kan se att det är en bra grund för samordnade insatser. *Förändringsledarskap* är även fortsatt temat som genomsyrar de konferenser och dyl. som anordnas av skolcheferna.

Läroutbildningen som bedrivs av Högskolan i Borås med Campus på Högskolan i Skövde, fortsätter med intag varje januari. Samarbetet med Högskolan i Borås ökar i såväl etablerade som nya frågor.

Välfärdsutveckling

Viktiga händelser under året

Inom välfärdsområdet har kommunernas verksamheter upplevt stora utmaningar på grund av den pågående pandemin. Personalresurserna har varit ansträngda och det har krävt ett stort samordningsansvar. Skaraborgs Kommunalförbund har bistått med samordning i den samverkansstruktur som Välfärdsområdet ingår i, såsom omställning av arbetssätt, provtagning, vaccinering m m. Konsekvenser av detta har varit att ställa om inriktningen på en tjänst inom Välfärdsgruppen till att samordna i frågor mellan Skaraborgs 15 kommuner, Västra Götalands 49 kommuner och Regionens hälso- och sjukvård.

Vid Socialchefsgruppens planeringsdagar reviderades de fokusområden som ligger till grund för verksamhetens årsplan. Prioriterade samverkansområden för 2021–2023 är kunskapsstyrning, psykisk hälsa, vårdsamverkan, nära vård, e-hälsa och välfärdsteknik, personal- och kompetensförsörjning samt gemensamma avtal och gemensam drift. Vidare fördes diskussioner om hur kommunerna avser hantera olika riktade statliga medel.

Strax innan årsskiftet 2021 har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) gått ut med ett erbjudande inom området kunskapsstyrning. Erbjudandet till kommunerna handlar om att sluta ett sjuårigt avtal för Nationella Yrkesresor. Yrkesresorna är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling som syftar till att ge hög och likvärdig kvalitet med målet att kommuner ska få ytterligare kunskap, kraft och kompetens att utveckla socialtjänsten. Konceptet innehåller både digitalt lärande och fysiska utbildningsträffar som anordnas regionalt. Ställningstagande pågår och Skaraborgs kommuner har uttalat sig positiva till konceptet.

Ny organisationsstruktur i samband med att "Kraftsamling VGR 2018–2020" upphör. Beslut avseende "Digital verksamhetsutveckling" fattades under hösten kring att de medel som finansierat delregional satsning inom eHälsa nu styrs om för att fokusera på samtliga kommuner i Västra Götaland. I samband med detta gavs de delregionala resurserna möjlighet att genomgå en verksamhetsövergång till VästKom. Detta innebär att den delregionala resurs som benämns "Utvecklingsledare eHälsa" upphörde vid årsskiftet för att istället ge rum för regionala Digitaliseringsstrategier. Utvecklingsledare eHälsa flyttas från delregional/ Skaraborgsnivå till regional nivå via VästKom, vilken även i fortsättningen kommer ha ansvar för den delregionala förankringen och dialogen i Skaraborg samt fokus på digitalisering inom vård och omsorg.

Länsgemensamt arbete

En länsgemensam riktlinje för Samordnad Individuell Plan (SIP) har antagits och implementering pågår ute i kommunerna. Utbildningar har genomförts riktat till berörda chefer inom välfärdsområdet för såväl region som kommun.

Handlingsplan Psykisk hälsa 2021–2022 har antagits för Västra Götaland och är ute för ställningstagande i respektive kommun. Vidare har det under 2020 pågått flera utvecklingsarbeten, såväl på länsnivå som Skaraborgsnivå med koppling till handlingsplanen. Ett länsgemensamt inriktningsdokument, Organiserat Integrerat arbete, har antagits för Västra Götaland och är ute för ställningstagande i respektive kommun.

En regional handlingsplan för Suicidprevention har antagits för Västra Götaland och är ute för ställningstagande i respektive kommun. Arbete med suicidprevention genomförs delregionalt där arbetet omfattar såväl kommunernas arbete med suicidprevention och suicidprevention i vårdssamverkan och innehåller bland annat en plan för att göra gemensamma händelseanalyser efter suicid.

Under året har ett gemensamt arbete i länet påbörjats för att ta fram en målbild och färdplan för området hälsa, vård och omsorg som beskriver hur vi i samverkan förflyttar oss till en god och nära vård i Västra Götaland. Färdplanen ska vara gemensam mellan länets kommuner och Västra Götalandsregionen. Färdplanen ska innehålla de områden där samverkan bidrar till en förbättring av vården nära invånarna. I arbetet ingår även en översyn av lednings- och samverkansstrukturen på länsgemensam samt delregional vårdssamverkansnivå samt revidering av hälso- och sjukvårdsavtalet samt underavtal och överenskommelser. En organisation har utformats och representanter från Skaraborg finns utsedda att delta.

Under året har ett länsgemensamt arbete genomförts för en övergång till gemensamt IT-stöd för hantering av avvikelser i samverkan. Kommunerna i Skaraborg har efter årets slut helt övergått till IT-stödet.

På grund av den rådande pandemin har länsgemensamma grupper för samordning och för framtagande av gemensamma styrande dokument kring bland annat vårdhygien, smittspårning, provtagning, vård av patienter med covid-19 och rehabilitering efter covid-19, skett löpande under året och med snabb beslutshandling för att säkerställa vården av patienter och vårdarbetet för vård och omsorgspersonal. Under hösten har även arbete för att säkerställa vaccinationerna mot covid-19 startat upp gemensamt i länet.

Övriga länsövergripande händelser att belysa är:

- Länsgemensamma riktlinjer och rutiner samt vägledning kopplat till Pandemin är framtagna i samverkan.
- Deltagande i framtagande av länsgemensamt avtal för verksamhetsförlagd utbildning, VFU för Regionen, kommunerna och lärosätena i Västra Götaland.

- Överenskommelsen ”Samverkan för barns och ungas hälsa” har antagits för Västra Götaland och är nu ute för ställningstagande i Skaraborgs kommuner.
- Läns gemensam ”Riktlinje för medföljande personal till sjukhus” har antagits under hösten.
- Läns gemensam överenskommelse för omhändertagande av avlidna mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner är framtagen i samverkan och förbereds för att skickas ut på remiss.
- Riktlinje ”Oro för väntat barn” har antagits i Västra Götaland och implementering pågår i Skaraborgs kommuner.

Skaraborg

Med utgångspunkt i den läns gemensamma handlingsplanen för psykisk hälsa har vårdsamverkans styrgrupp i Skaraborg beslutat att särskilt fokus ska ligga på SIP, Barn/Unga, Samsjuklighet, Suicidprevention och Samverkanskompetens. Till detta hör att en studie nu är pågående för att se hur samverkan fungerar för personer med samtidig psykisk ohälsa och beroende. Medel används också för att kartlägga, föreslå och eventuellt starta upp integrerad/e verksamhet/er i Skaraborg.

Vidare har olika rutiner tagits fram så som kostnadsfördelning vid placering utanför hemmet, rutin för arbete enligt Lagen om Omhändertagande av Missbrukare, LVM.

Efter beslut i Socialchefsgruppen har projektet ”Vårdens medarbetare” startat under året med fokus på att stödja kommunerna genom att bland annat samordna kommunernas behov av kompetensutveckling och kompetensförsörjning särskilt riktat på legitimerad personal.

Socialcheferna har även beslutat om en gemensam utbildning riktad till medarbetare inom Valfärdssektorn i Skaraborg avseende Individbaserat Systematisk Uppföljningsarbete (ISU). Planeras genomföras 2021.

Målgrupp Barn och Unga

- Fokusering på de processer som är kopplade till Handlingsplan psykisk hälsa och då särskilt på överenskommelsen ”Samverkan för barns och ungas hälsa” för barn och unga 0–20 år. Den överenskommelsen ersätter tillsammans med ny SIP-riktlinje tidigare Västbus. Implementeringsarbetet fortsätter 2021.
- Nytt avtal har tecknats med GR gällande Yrkesresan Barn och Unga som är ett koncept för kompetensutveckling för handläggare inom socialtjänsten.
- Arbete har påbörjats för ökad samverkan mellan socialtjänst och skola på Skaraborgsnivå
- Föräldraskapsstöd har stått i fokus i vår samverkan med Länsstyrelsen, Skaraborgs enheten – sektor social hållbarhet samt Kunskapsutveckling på Skaraborgs Kommunalförbund.
- Tidiga samordnade insatser, samverkanskompetens samt föräldraskapsstöd. Vi har samverkat med Östra hälso- och sjukvårdsnämnden kring ett projekt vid namn SAMBU (SAMverkan för Barn och Unga) med fokus på att få till samverkan och tidiga samordnande insatser i varje geografisk kommun.
- Lokal samverkan i respektive kommun - dessa grupper kallades tidigare lokal samverkansgrupp men har under året bytt namn till Partssamverkan. Vi genomförde under året en första konferens

riktad just till Partssamverkansgrupperna med en förhoppning om att det var starten på en ny tradition med årligt återkommande konferenser.

Målgrupp Funktionsnedsättning

- Arbete med kompetensförsörjning och kompetensutveckling utifrån behovet av kompetent personal inom ett område som ställer särskilda krav på medarbetarna. Extra fokus på arbetet kan göras genom ett tjänsteköp på 20%.
- Två kommuner (Skövde och Lidköping) har under året arbetat med ett digitalt stöd för systematiskt uppföljningsarbete. Kommunerna ser vinster för den enskilde och för personerna runt hen och planerar att fortsätta. Uppföljning planeras under 2021.
- Samverkansdialog har inletts med psykosavdelningen, Skaraborgs Sjukhus (SkaS), i syfte att underlätta samverkan genom kunskap och att eventuellt hitta samverkanslösningar.
- Juridisk handledning för LSS-handläggare har genomförts även 2020 och har fungerat väl även genom digitala möten. 14 kommuner deltar. Resultatet är ökad rättssäkerhet i myndighetsutövning och, enligt bedömning från deltagarna, ekonomisk besparing.

Målgrupp Psykisk hälsa vuxna, missbruk/beroende

- Metodstödjarnätverken har fortsatt sitt arbete och har identifierat utbildningsbehov och tagit fram planer för viss utbildning. Målet är att kunna erbjuda och kvalitetssäkert använda evidensbaserade metoder på ett anpassat sätt.
- Metodstödjarnätverken har också identifierat behov av systematiskt uppföljningsarbete för att kunna följa upp det arbete man gör. En modell som nätverket valt att arbeta vidare med en modell är ASI-Ubåt som har stöd i Nationella Riktlinjer.
- Nätverket har inletts en samverkansdialog med enhetschefer för den psykiatriska slutenvården vilket förväntas leda till ökad samverkanskompetens och kunskap hos båda parter till gagn för den enskilde.
- Nätverkets representanter har deltagit i regionalt utvecklingsarbete (översyn av Hälso- och sjukvårdsavtalet, framtagande och implementering av Vård- och Insatsplaner, inventering av samsjuklighetsinsatser med mera) och i delregionalt utvecklingsarbete samsjuklighet, suicidprevention, SIP med mera).
- En partsgemensam rutin för kostnadsfördelning vid planering utanför hemmet har tagits fram och tvister om kostnadsfördelning har omhändertagits.
- Samverkansgruppens handlingsplan fokuserar på de arbeten som görs inom ramen för Handlingsplan Psykisk Hälsa. Utvecklingsledare vuxna är tillsammans med ett processtöd från primärvården ansvarig för samordning av aktiviteter kopplade till handlingsplanen och beslutade av vårdsamverkan Skaraborgs styrgrupp. Det har medfört planering och förankring av aktivitetsplaner, samt uppföljning och redovisning. Inom samverkansgruppen initierades i slutet av året en dialog för att identifiera och åtgärda samverkansproblem. Dialogen påbörjas tidigt 2021.
- Under året har arbete gjorts för att informera och stödja de lokala samverkansgrupperna (Treparter). På grund av pandemin ställdes dock Treparterskonferens 2020 in.

Målgrupp Äldre

- Nätverken har till stor utsträckning behövt sätta planerat utvecklingsarbete åt sidan för att fokusera på pandemin.
- Regelbundet under hela året har kommunerna tillsammans med både primärvård och sjukhus i Skaraborg genomfört dialogmöten för att möta behovet av korttidsplatser och samverka kring patienter med covid-19.
- Deltagit i framtagande av länsgemensamma dokument
- Besöksförbud på särskilda boende
- Bemötande av oro bland personal
- Personalbemanning
- Planering och genomförande av provtagning covid-19 på patienter/vårdtagare inom kommunal vård och omsorg
- Smittspårning och begränsning av smittspridning
- Organisering av egentest för medarbetare
- Tillgång till skyddsmaterial med anledning av pågående pandemin
- Äldrenätverket genom Skaraborgs Kommunalförbund har identifierat ett gemensamt behov av satsningar på handledning för biståndsbedömare inom Socialtjänstlagen (SoL) och planerar för gemensamt genomförande under 2021.
- Erfarenhetsutbyten har skett bl.a. kring äldreomsorgslyftet och projekt kring arbetstid.
- Ny form för arbetet inom närsjukvårdsteam har påbörjats. Tid har lagts på samordning och implementering i hela Skaraborg. Teamet utför medicinska åtgärder och omvårdnadsinsatser under kortare period eller som enstaka insats. Sedan tidigare finns de palliativa teamen som utgår från sjukhuset och i samverkan med kommunerna säkerställer den palliativa vården i hemmet.
- Kommunerna och primärvården arbetar tillsammans i mobila hemsjukvårdsläkarteam kring individer med kommunal hälso- och sjukvård. Syftet med hemsjukvårdsläkarteam är att möta framförallt de mest sjuka äldre och multisyka oavsett ålder i den nära vården. På så sätt kan behovet av oplanerade besök och inläggningar på sjukhus begränsas. Tillgången av läkare är varierande mellan kommunerna och har därför varit en återkommande prioriterad fråga som kommer att fortsätta att följas upp.
- Under året har även en rutin kring direktinläggning på sjukhus prövats. Rutinen har tagits fram i samverkan och är främst för individer med kommunal hälso- och sjukvård. Arbets sättet har inte kunnat utvärderas som tänkt pga att pandemin påverkat möjlighet att prova rutinen ordentligt.
- En genomlysning har genomförts av den medicinska vårdplan som är framtagen i samverkan i Skaraborg. Dokumentet innehåller en individuell vårdplan vilken ska ge vägledning för rätt bedömning när en försämring i personens hälsotillstånd inträffar. En ny version är under framtagande.
- Beslutsstödet BViS är implementerat i de flesta kommuner sedan tidigare men användningen är fortsatt låg trots information och utbildningsinsatser i slutet av föregående år. Samverkansgruppen har även fortsättningsvis BViS som en prioriterad fråga med målet bättre följsamhet.

Fokusområde E-hälsa

- Med anledning av pandemin har inplanerat arbete gällande digitalt ledarskap samt nyttorealiserings utblivit då resurser har varit tvungna att omprioritera.

- Efter beslut om resursförflyttning avseende samordning av eHälsa och Digitalisering från Skaraborgs Kommunalförbund till Västra Götaland och VästKom har Socialchefsgruppen i Skaraborg beslutat omstrukturera eHälsonätverket i Skaraborg.
- Den regionala digitaliseringsstrategen ska vid behov medverka i Socialchefsgruppens möten framledes och socialcheferna omhändertar de regionala och nationella initiativen inom eHälsoområdet för spridning till sina respektive kommuner.
- En digital plattform för erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning har upprättats och ägs i nuläget av e-hälsokontaktpersonerna på Skövde kommun.
- Under året har fokus legat på följande större frågor/projekt:
- Säker Digital Kommunikation (SDK, även kallad "fax-dödaren")
- Kommunernas nytta med Inera
- Kommunerna på 1177.se
- Kommunala E-tjänster
- Regionala öppna data plattform
- Framtidens Vårdinformations Miljö (FVM)
- Dialog med Göteborgs stad kring gemensam upphandling/upphandlingsunderlag för verksamhetssystem inom socialtjänsten
- Dialog med SKR kring gemensam upphandling för verksamhetssystem inom kommunal vård och omsorg
- Valfärdsteknik i samverkan - jämlik och god tillgång till välfärdsteknik för samtliga kommuner och regionen
- Diskussionsunderlag kring interoperabilitet – Hur ser de 49 kommunerna på framtiden kring informationsdelning via plattform/verksamhetssystem inom vård och omsorg?
- Skapa förståelse för digitaliseringen inom vård och omsorg – Medverkan på SKR nätverk och delregionala verksamhetsnätverk
- Vinnova ansökan rörande testbäddar tillsammans med Högskolan i Skövde

Framtid

Den demografiska utvecklingen har sedan många år nämnts som stora utmaningar inom Valfärdssektorn. Pågående pandemi med dess konsekvenser är idag svåra att överblicka men kommer påverka den framtida utvecklingen inom välfärdsområdet. Samverkan och samordning är viktiga hörnstenar för att klara kommande utmaningar. Detta gäller såväl nationella, regionala som lokala plattformar.

Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) är ute på remiss och förväntas träda i kraft i januari 2023. Lagförslaget handlar om förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning. Den nya lagen kommer innebära omställning av arbetssätt i kommunerna.

Kompetensförsörjning inom välfärdsområdet är en påtaglig verksamhetsfråga. Gemensamma ansträngningar behöver göras för att attrahera, utveckla och behålla personal inom fler områden för

såväl grundutbildad som personal med akademisk utbildning. För att klara utmaningarna måste en bred samverkan och prioritering ske av alla inblandade aktörer.

Strukturerna för kunskapsstyrning är komplicerade och föränderliga. För att förstå komplexiteten behövs stöd, styrning och förfining av processer. Ett fortsatt arbete kommer ske med gemensamma utbildningar som bidrar till gemensam kunskap, och då även tillsammans med andra huvudmän som har i uppdrag att verkställa välfärdsuppdraget. I det fall Skaraborgs kommuner beslutar teckna avtal gällande nationella yrkesresor kommer en plan för genomförande på regional nivå behöva utformas.

Utveckling av Nära Vård i samverkan syftar till att invånare ska få en god, nära och samordnad vård och omsorg där den enskilde har en stor delaktighet. Stort fokus kommer framledes ligga på samverkan med primärvård och specialistvård för att utveckla den nära vården. Till detta följer revidering av Hälso- och sjukvårdsavtalet med underavtal samt översynen av gemensam lednings- och samverkansstruktur.

Utifrån den nationella överenskommelsen för psykisk hälsa skapas förutsättningar för ett långsiktigt arbete och ett gemensamt ansvarstagande. Särskilt fokus ligger på ett samsjuklighet/ integrerat arbetssätt, suicidprevention, barn och ungas hälsa, Samordnad Individuell Plan (SIP), och samverkanskompetens.

Ökad digitalisering i välfärdssektorn har stor potential att förbättra välfärden genom ökad kvalitet, tillgänglighet, effektivitet och bättre arbetsmiljö. Nationellt pågår satsningar för inom område eHälsa och digitalisering. För att bidra till ökad utvecklingstakt ska kommunalförbunden i Västra Götaland tillsammans med VästKom stödja kommunerna i arbetet med digitalisering med särskilt fokus på samverkan på regional och nationell nivå.

Fokus ligger även på att inhämta erfarenheter från omvärlden för att få inspel på gemensamma driftsformer som bidrar till effektivisering. Till detta hör att löpande informera om aktiviteter som pågår inom Skaraborgs kommuner och därmed beakta möjlighet/behov att upprätta samverkan inom fler områden för gemensam drift, avtal med mera.

Bilaga: Förteckning över ledamöter och ersättare i olika samverkansorgan 2020

Valberedning:

Ordinarie

Marie Ekman, Skövde ordf.
Per Gunnarsson, Vara vice ordf
Marita Bengtsson, Lidköping
Linn Brandström, Töreboda
Britt-Marie Sjöberg, Hjo

Ersättare

Lena Sjö Dahl, Falköping
Maria Radivoj, Essunga
Jan-Olof Bohlin, Skara
Per-Arne Brandberg, Gullspång
Anne-Marie Wahlström, Tibro

Revisorer:

Elof Jonsson, Vara, ordförande
Per-Olof Ekholm, Hjo
Eva Reinhold, Lidköping

Direktion:

Ledamot

Katarina Jonsson, Skövde, ordf
Jonas Sundström, Lidköping
Catarina Davidsson, Karlsborg
Anna-Karin Skatt, Tidaholm
Daniel Andersson, Essunga

Adam Johansson, Falköping
Kent Larsson, Grästorp
Carina Gullberg, Gullspång
Susanne Andersson, Götene
Catrin Hulmarker, Hjo
Johan Abrahamsson, Mariestad
Ylva Pettersson, Skara
Rolf Eriksson, Tibro
Bengt Sjöberg, Töreboda
Gabriela Bosnjakovic, Vara (fram till oktober 2020)
Lars Gezelius (från oktober 2020 och framåt)

Ersättare

Johan Ask, Skövde
Rasmus Möller, Lidköping
Jonas Davidsson, Karlsborg
Runo Johansson Tidaholm
Niclas Eringsfors, Essunga (ej maj-september 2020)
Peter Andreasson, Essunga (maj- september 2020)
Ingvor Bergman, Falköping
Petter Johansson, Grästorp
Björn Thodenius, Gullspång
Åsa Karlsson, Götene
Pierre Rydén, Hjo
Ida Ekeröth Clauson, Mariestad
Fredrik Nordström, Skara
Per-Olof Andersson, Tibro
Karin Arvidsson, Töreboda
Fredrik Nelander, Vara

Adjungerade Direktionen, Tillväxtmedel

Robert Bengtsson, LO-distriktet Västra Sverige
Mats Jägstam, Högskolan i Skövde
Maria Henriksson, Sociala ekonomins nätverk i Skaraborg
Bjarne Pettersson, Västsvenska Handelskammaren
Petra Wirtberg, LRF

Beredningsgrupp för hållbar utveckling (BHU) samt VästKom styrelse:

Katarina Jonsson, Skövde
Jonas Sundström, Lidköping
Anna-Karin Skatt, Tidaholm
Johan Abrahamsson, Mariestad

VästKom, ombud till stämman

Gabriella Bosnjakovic, Vara, ordinarie
Fredrik Nordström, Skara, ersättare

Gryning Vård AB, ombud till bolagsstämma:

Björn Thodenius, Gullspång, ordinarie
Fredrik Nelander, Vara, ersättare

Gryning Vård AB, Revisor

Elof Jonsson, Vara

Gryning Vård AB, Styrelse

Ylva Morén, Vara

Mediapoolen Västra Götaland AB, ombud till bolagsstämma:

Bengt Sjöberg, Töreboda ordinarie
Rolf Eriksson, Tibro ersättare

Mediapoolen Västra Götaland AB, Revisor

Elof Jonsson, Vara

Mediapoolen Västra Götaland AB, styrelseledamöter

Åsa Karlsson Götene, ordinarie
Anna-Karin Skatt, Tidaholm, ersättare
Per-Olof Andersson, Tibro, ordinarie
Adam Johansson, Falköping, ersättare

Brottsförebyggande rådet

Catrin Hulmarker, Hjo
Johan Ask, Skövde
Daniel Andersson, Essunga
Karin Arvidsson, Töreboda

Gothia Intresseförening

Fredrik Nordström, Skara

Länsstyrelsens styrgrupp för våld i nära relationer

Fredrik Nelander, Vara

Laxfond Vänern

Carina Gullberg, Gullspång, ordinarie
Björn Thodenius, Gullspång, ersättare

Politisk Samverkan Skaraborg (PSS)

Anna-Karin Skatt, Tidaholm

Skaraborgs Föreningsarkiv

Susanne Andersson, Götene
Runo Johansson, Tidaholm, ersätter

Delregionala Kollektivtrafikerådet (DKR)

Skaraborgs Kommunalförbund har utsett:

Katarina Jonsson, Ordförande
Jonas Sundström, vice Ordf.

Kommunfullmäktige i respektive kommun utser en ordinarie ledamot och en ersättare att företräda kommunen i DKR.

Därtill utser Västra Götalands kollektivtrafiknämnd två ledamöter att medverka.

